

אם נרצה, לא תהיה זאת אגדה!"

★ מכל לירה שמשלם האזרח כמיסים ישירים ועקיפין —

90 אגורות נאכלות על-ידי הוצאות הבטחון!"

★ "איז פתרון לכלכלת ישראל — מלבד השלום!"

עם הפנים אל השלום!

בעיות גורליות שאנחנו מטאטאים אותן עכשיו אל מתחת לשטיח המלחמה — בעיית ישראל השניה, בעיית העוני הממאיר שאותו מעלימים כיום מעיני הבריות, הפיכת ישראל למדינת-רווחה אמיתית, מודרנית, משוכללת.

שלום 1971!

הרומאים אמרו, בשפה האהובה עליך על חברי הכנסת בגין ובאדרי: "Si vis pacem, para bellum!" — "הרוצה בשלום, יכונן למלחמה." זהו כלל נכון.

הניצים והיונים (מותוך קאריקטורה של זאב)

כל עיד אינו בשמש כיסוי לכונה של "Si vis bellum, para bellum!" — "הרוצה במלחמה, יכונן למלחמה." אבל עוד יותר נכון הוא לומר: "Si vis pacem, para pacem!" — "הרוצה בשלום, יכונן לשלום."

אני מציע לשריהאוצר להקים לאלתר, עוד כמיסגרת תקציב זה, מטה-פעולה שיתכנן ויארגן מראש את המשק מדפוס המלחמה לדפוס השלום הקטן, תוך היערכות לקראת "השלום הגדול" שיבוא בעיקבותיו.

התקציב שלפנינו יכול להיות התקציב האחרון למלחמה, אם כי אינו ראשון לשלום. השנה 1971 יכולה להיכנס להיסטוריה כשנת השלום. אם נרצה, לא תהיה זאת אגדה!

הדברים נאמרו בעקיצה, מכיוון שבגין ובאדרי השתמשו בפסוקים לאטיניים.

היכן התקציב האלטרנטיבי של חברה-הכנסת באדר ורעיו? הוא רוצה שלא נותר אף על שעל ארמה אחד. זאת אומרת: חידוש המלחמה במלוא ממדי המחת וההרס. בו בזמן הוא רוצה בהורדה של המיסים, ושיחרור של עשירי העם ומרויחי-המלחמה מעול המיסים. ובו בזמן הוא רוצה — הפלא ופלא בארץ הפלאים — התנגדות טוטאלית לתכתיב-השלום האמריקאי, שפירושה הפסקת מטריה-הכספים האמריקאי.

טוויילינגטון של חרות רוצה במדיניות המצריכה הגדלת הוצאות-הבטחון פי שניים ושלושה, וטוויילינגטון הליברלי רוצה שבעלי-ההון לא ישלמו יותר מיסים. אכן, ררוש הומוריסט מחונן מאד כדי לתאר את המדיניות הכלכלית של הזיווג הזה.

ספיר — ראש-המשלה הבא

כבוד היושב-ראש, ניתן לתקן פסוק ידוע ולאמר: "אפשר להפר את כל חוקי הכלכלה במשך חלק מן הזמן, ואפשר להפר חלק מחוקי הכלכלה במשך כל הזמן. אבל אי-אפשר להפר את כל חוקי הכלכלה במשך כל הזמן." נדמה שמר פנחס ספיר מבין זאת. אין זה מיקרה שדווקא הוא — הקברניט הכלכלי של המדינה — הוא התומך העיקרי ביותר במדיניות של שלום בצמרת המדינה.

הוא יודע מהו מחיר המלחמה, ומתי הוצאות הבטחון יגיעו לממדים שיכרסמו את עצם בסיס קיומנו. זהו חלק של "האיך ברירה" החדש — אין ברירה אלא להגיע לשלום.

שום שר-אוצר אינו יכול להיות פופולרי, כי הוא האיש המסמל בעיני האזרח את מכונת-המיסים הגורפת את פרי-עמלו. בכל זאת אנו עדים לתופעה מוזרה: מתגבשת והולכת תדמיתו של פינחס ספיר כראש-המשלה הבאה.

חבר-הכנסת באדר היה נאמן לעצמו, כאשר דרש ששריהאוצר יתפטר. אנו מצויינים העומדים מחוץ למימסה, סבורים שמכל ראשי המומי סד — הוא האיש המתאים ביותר לעמוד בראש המשלה בעתיד הקרוב, בתקופת המעבר ממלחמה לשלום.

בן-ציון קשת (גח"ל): לפני חודשיים הצעת את דיין אורי אבנרי: אם דיין יבצע את המדיניות שלנו, אהיה הראשון שאתמוך בו.

ברוח זו אנו מקבלים את ה"אני מאמין" של פנחס ספיר, שהופיע בראש נאום התקציב שלנו, בו הציג עצמו כאיש אשר "פניו אל השלום." יוחנן באדר: בקיצור, תצביע בעד התקציב.

איז פתרון בלי שלום

אולם, כבוד היושב-ראש, התקציב שלפנינו, אף שפני מחברו אל השלום, אינו תקציב של שלום. זהו תקציב של מלחמה, ביטוי למדיניות הכלכלית של ממשלת גולדה מאיר, שאינה ערוכה לשלום, ושקשה לומר עליה אפילו שהיא עומדת "עם הפנים אל השלום."

לכן נצביע נגדו. לא אעמיד פנים, כרוב הנואמים בחיכוך זה, כאילו יש בכלל אפשרות לתקציב שונה באופן מהותי, בלי החלפת המלחמה בשלום. אפשר לשנות פרטים, בחדאי ש' אפשר לחסוך, אפשר לצמצם מנגנונים. אבל כל זה הוא כאין וכאפס לעומת מולך המלחמה, הכולע את מיטבי פרי עמלנו.

איז שום סיכוי ושום אפשרות לפתור את הבעיות הכלכליות של ישראל ולהגיע לעצמאות כלכלית — בהעדר שלום. כל האומר אחרת — הוא רמאי המרמה את הזולת או את עצמו. איזה שלום?

השלום ה"קטן" והשלום "הגדול"

כאן יש לומר דברים מפורשים. יש להבדיל בין "השלום הקטן" ובין "השלום הגדול".

"השלום הקטן" — הרי זה השלום שיבוא, אם נרצה בכך, בעיקבות שיחות-יארינג, והוא יהיה הסדר-שלום בין הממשלות, שיכלול סידורי-בטחון יעילים. "השלום הגדול" יבוא, אם נרצה בכך ואם נגלה יוזמה היסטורית, בעיקבות השלום "הקטן", כשלב שני. זהו השלום בין העמים, השלום שאינו רק השלמה פורמלית עם קיום ישראל, אלא קבלתה מרצון בתוך משפחת עמי המרחב. תירגום "השלום הקטן" לשפה כלכלית הוא: צימצום ניכר בהוצאות הבטחון (אם כי ברור שאין לחתר על כוונה-מחץ של צה"ל להבטחת השלום וקיומו). המשאבים האנושיים והכלכליים שישוחררו — יופנו או לביסוס הכלכלה הלאומית העצמאית, והפיכת ישראל למדינת-ייצוא.

תירגום "השלום הגדול" לשפה כלכלית הוא: יצירת שוק מרחבי משותף, שבירת הגבולות הכלכליים, לטובת כל עמי המרחב, ללא מנצלים ומנוצלים. רק אז ניתן יהיה לפתור את הבעיות האמיתיות של ישראל,